

časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Krabčice

Čáslavky

Dolany

Sebuč

Svinišfany

ročník 4. ● zdarma ● číslo 3/2020

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
dnes je pondělí 28. září - státní svátek. Sedím v kanceláři a píši slovo starosty. Mám klid. Nikdo mě neruší telefonáty, jednáním. Nikdo se neptá, co a jak se má udělat či zařídit. Mohu se tak soustředit na jednu věc - na psaní. Uvědomuji si, co je vlastně za den. Den české státnosti - státní svátek, který připadá na 28. září. Toto datum je zároveň svátkem sv. Václava, přemyslovského knížete, patrona Čech a Moravy a jednoho z tradičních symbolů českého státu. Svátek připadá na den jeho zavraždění ve Staré Boleslavi v roce 935.

Vzpomínám si na prohlídku Pražského hradu, kdy jsem jako mladý kluk navštívil Svatováclavskou kapli s pozůstatky královnice a s dveřmi od korunovačních klenotů, které mají sedm zámků. Pamatuji se na postavu pána s dlouhým kopím a štítem s orlicí

a divil jsem se, proč tam není lev. Zjistil jsem, že se jedná o přemyslovský, respektive svatováclavský erb a černá orlice představuje ten zřejmě nejstarší rodový erb v Čechách. Bylo to mé první bližší setkání s postavou českých dějin, do které mi zapadal asi jen Karel IV.

Druhé mé setkání s postavou sv. Václava bylo na náměstí v Novém Městě nad Metují u kostela Nejsvětější Trojice, kde skupina historického šermu předváděla inscenaci, jak byl zabit sv. Václav. Jak odrazil výpad a srazil Boleslava k zemi a zezadu ho kdosi udeřil mečem do ruky a další ho probodl do boku a z úst mu vytryskla krev až na stěnu kostela ... A uvědomil jsem si, že o této postavě toho moc nevím. Co vlastně předcházelo vraždě teprve 28letého knížete? Proč byl svatořečený? Jaký měl vliv na české dějiny? Snad, že jde o naši nejznámější vraždu, co se v historii udála.

Vše, co víme o svatém Václavu, jsou pouze legendy, ze kterých se používaly detaily. Vedl zbožný a mravný život, horlivý pro čest a slávu Boží, pečoval o rozšíření křesťanské víry v celém národě, stavěl křesťanské kostely. Často navštěvoval bohoslužby, všestranně konal skutky milosrdenství a lásky. Václav ctil svou babičku, pečoval o chudé, nemocné a sirotky, poskytoval přístřeší a pohostinství pocestným a cizincům a nestrpěl, aby se komukoliv stala křivda. Byl osobně statečný. Jako kníže byl výborný jezdec na koni. Toto vše se dle tradice událo v období mezi jeho 18. a 22., resp. 28. rokem života, až do jeho smrti. Způsob vlády knížete Václava byl trnem v oku mnohých - zejména jeho bratru Boleslavovi bylo k nelibosti nařízení kácení šibenic, ničení pohanských svatyní, nezáměr o moc a bohatství. To vše mohlo vést k odstranění Václava. Pro poznání celého Václavova života

chybí dostatek spolehlivých dobových pramenů. Nacházím spoustu mýtů a rozporuplných legend. O tom, že Václav a jeho bratr Boleslav byla jedna a tatáž osoba. Je ale možné, že se klíč k otevření pomyslné knihy legend schovává někde úplně jinde, třeba v lokalitě Budeč a v hromadném hrobě ochránců Václava. Podle jedné legendy spí ve středočeské hoře Blaník se svými rytíři. Uvnitř hory odpočívá vojsko, které čeká, až bude českému národu nejhůře. Jeho velitelem je sám patron země České, svatý Václav. Ve chvíli, kdy bude naše vlast v největší tísní, zazelená se suchý dub na Blaníku a pramen pod ním vydá tolik vody, že se studánka přeplní a voda poteče až po stráni dolů. Pak se v hoře otevře tzv. Veřejová skála, rytíři uvnitř se probudí z hlubokého spánku a pod vedením patrona české země vyrazí proti nepřátelům, porazí je a v Čechách nastane opět klid a mír...

A co nás čeká v současnosti?

Od legend přejdeme k vědeckému výkladu historiků. Mírová politika knížete Václava ve vztahu ke Svaté říši římské a německému panovníkovi byla jednou z příčin neshod s bratrem Boleslavem a matkou kněžnou Drahomírou. Němcům jsme odváděli daň z míru, která představovala hřivny stříbra a hovězí dobytek, konkrétně voly, ročně. Kníže Václav se musel rozhodnout: Buď vést válku se Svatou říší, kdy nám Čechům hrozil osud Polabských Slovanů – tedy vyhlazení, nebo žít s německým sousedem v míru a odvádět tribut, tj. mírovou daň. Kníže Václav, upřímně zbožný křesťanský panovník, se rozhodl správně. Kníže Václav a posléze jeho Bratr Boleslav I. se svojí politikou zasloužili o rozvoj Českého knížectví a o upevnění postavení naší země mezi druhými státy v období raného středověku.

Více jak tisíc let žije náš národ v této krásné zemi ve střední Evropě. Jsme potomky dlouhých generací, které zde žily. Jsme děti dětí, které budovaly místo pro náš život zde v naší vlasti. Přemýšlejme nad českým patriotismem. Jsme Češi, žijeme ve státě s bohatou historií a kulturou.

Obecní poutě a posvícení s sebou nenesou jen světské slavnosti, ale mají duchovní a historický význam. Proto je dobré si vše připomínat.

Ale vraťme se k současnosti:

23. září jsme předali staveniště na akci „Zvýšení bezpečnosti (přechody) na kom. I/33 v lokalitách Svinišťany, Dolany, Čáslavky – obec Dolany“ etapa Svinišťany. Stavba bude znamenat omezení v dopravě a pohybu chodců. Během stavby bude posunuta zastávka na Jaroměř na parkoviště vedle motorestu. Stavbu provádí firma Špelda s.r.o.

V Dolanech na hřišti bude probíhat oprava pódií a přístřešku na grilování a zázemí pro akce. Pracujeme na vybudování vodovodu pro všechny místní části. Probíhají projekční práce na hydrogeologický průzkum pro vrt, který bude pod Sebučí. Příprava zdrojů pitné vody pro základní školu, školku a OÚ. Na p. p. č. 158/1 a 148 k. ú. Dolany vybudovány vrty a proběhl hydrogeologický průzkum možno dalšího využití průzkumného díla na stavbu studny. Probíhá projekt na žádost o SP od firmy Hydroprůzkum Hradec Králové. Před školou Dolany bylo nutno před zahájením vrtných prací odstranit altán. Po provedeném vrtu bylo nutno provést srovnání terénu a vybudovat nízké podezdívky. Finální úprava – zámková dlažba pod Altán a postavení nového altánu na podezdívku bude provedena na jaře 2021.

Máme toho před sebou hodně. Přeji všem pevné zdraví a dobrou náladu v tomto podzimním čase

text Jiří Plšek starosta obce Dolany

Slovo šéfredaktorky časopisu

Vážení spoluobčané, milí čtenáři Časáčku,

přinášíme vám podzimní číslo časopisu naší Obce. S hrdostí mohu jménem celé redakční rady říct, že se kvalita obsahu Časáčku zlepšuje. Všichni se snažíme o zlepšení jeho čtivosti a myslím, že se nám to daří. Časáček není pouhým informačním plátkem Obce. A tak vás i dnešní číslo pozve na plánované akce, dozvíte se, jak prožili léto vaši spoluobčané v jednotlivých částech Obce a děti na přívesnickém táboře. Nechybí sportovní úspěchy a kultura, čtení z kroniky, pověst a další zajímavosti. Přečtete si o rodákovi z Dolan – hrdinovi, o kterém téměř nevíme. Milé jsou vzpomínky na dětství od dvou vašich spoluobčanek. Bude nás těšit, pokud vás zaujme anketa věnovaná Boženě Němcové. Stačí těchto pár vět, abyste se zájmem otevřeli Časáček. Hezké chvíle při jeho čtení!

text Blanka Dvořáčková

Našim čtenářům - kam a kdy zasílat své příspěvky

Své příspěvky o dění v obci či akci můžete zasílat na adresu: **zpravodaj@dolany-na.cz** nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu.

Pro dodání příspěvků do časopisu dodržujte níže uvedený termín. Uzávěrka příspěvků pro poslední číslo roku 2020 je **11. 12. 2020**.

*Jménem redakční rady vám děkuje
Blanka Dvořáčková a Lenka Piechová.*

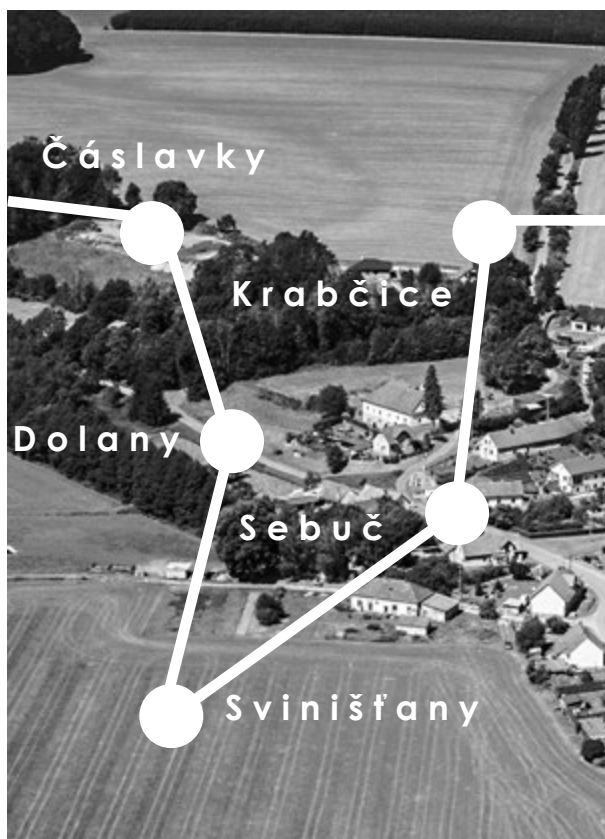

4 / 2020 = 11. 12.

Časopis číslo 3/2020 byl vydán 1. 10. 2020

Redakce časopisu

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdarma.

Šéfredaktor: PaedDr. Blanka Dvořáčková.

Redakční rada: Lucie Kudrnáčová, Veronika Lemberková, Mgr. Lenka Piechová, Jiří Plšek, Olga Procházková, Mgr. Petr Záliš.

Grafické zpracování: Mgr. Lenka Piechová

Kontakt: zpravodaj@dolany-na.cz nebo adresa:
Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01.

Tisk: Losenický polygrafický závod, s. r. o,
Nové Město nad Metují

Ještě jeden návrat k Boženě Němcové

„Kdybych měla volit, tedy bych si přála narodit se as za sto až dvě stě let, kdy už bude svět takový, ve kterém bych já chtěla žít.“

„Češi a Slováci jednoho stromu jsou list.“ Božena Němcová

Boženě Němcové věnujeme v Časáčku prostor již podruhé. Někteří z vás, čtenářů, možná řeknou, že se nejedná o záležitosti obce, že je to zbytečné, druzí ale ocení snahu redakční rady připomenout tímto způsobem velikost osobnosti ženy tak úzce spojené s naším krajem. Od jejího narození uplynula dvě staletí a já si troufám tvrdit, že byla výjimečnou ženou, intelektuálkou, myslitelkou, vlastenkou, básnířkou a spisovatelkou. Nehleďme na Boženu Němcovou očima intelektuálů, nezkoumejme její původ a nezapomínejme se datem narození. To přenechejme literárním historikům a badatelům. Zastavme se, zavzpomínejme a zamysleme se, čím tato spisovatelka ovlivnila život nejen našeho národa, ale i život nás, čtenářů (pokračování textu na str. 9).

text Blanka Dvořáčková

V čem spatřujete význam a světovost spisovatelky Boženy Němcové i po dvou staletích? Může její literární dílo oslovit i současného čtenáře? Pokud ano, čím? Pokud ne, proč?

(Ptali jsme se členů redakční rady Časáčku a spoluobčanů.)

Díla plná moudrosti, lidskosti a ženských hrdinek

Díky povídkám, které sepsala Božena Němcová, se dnešní čtenáři mohou dostat do doby 1. pol. 19. století, seznámit se se způsobem životního stylu, s tradicemi a zvyklostmi tehdejších lidí. Božena Němcová do svých příběhů zasazuje silné charakterové postavy, a to převážně ženské hrdinky. Ať už se jednalo například o nebojácnou Báru, která si vysloužila přívlastek divá nebo paní hraběnku Skočdopolovou, která si díky své nemoci uvědomila skutečné hodnoty lidského života nebo paní kněžnu či nezapomenutelnou postavu babičky, šířící kolem sebe samé dobro.

Kvůli zavedeným společenským konvencím 19. století neměla pokrokově smýš-

lející autorka jednoduchý život, mnozí ji odsuzovali, mnozí jí házeli klacky pod nohy, ale našli se i tací, kteří ji milovali a vynášeli do nebes. Touha po lepším životě se projevovala nejen v pohádkách, které Němcová sepsala, ale i v jejím původním literárním díle se setkáme s prvky idealizace a touhou po spravedlivějším světě.

Texty Boženy Němcové se dostaly do učebnic, patří mezi povinnou školní četbu. To mnohé čtenáře může už z principu odrazovat od svobodného výběru knihy. Pokud se ale dokážeme nad to povznést a přece jenom se začíst do z dnešního pohledu již zastarávajícího jazyka B. Němcové, zjistíme, že její texty jsou plné moudrosti, lidskosti a touhy po přátelství a lásce. Prostě, že v sobě obsahují hodnoty, které jsou nadčasové.

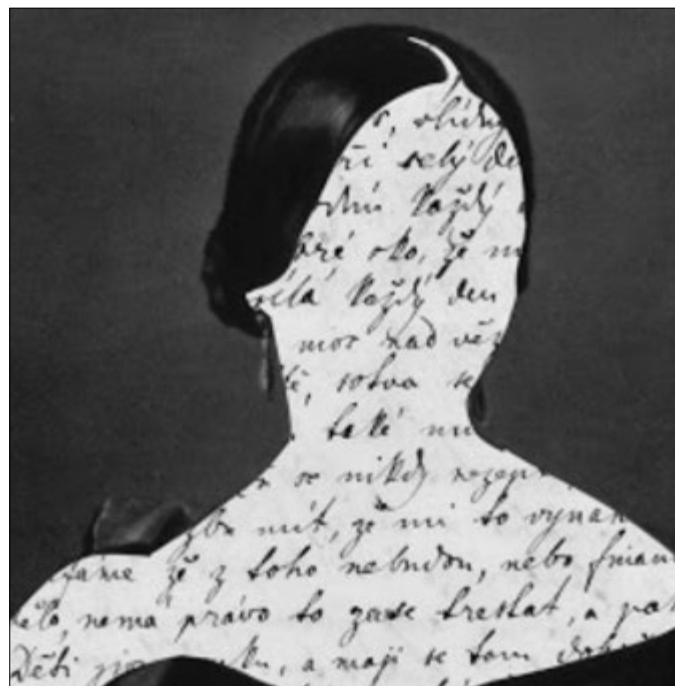
text Mgr. Lea Zálišová

Božena Němcová jako inspirace

Už jen samotné motto, kterým anketa začíná, napovídá, že se jedná o vsutku velkou osobnost, která zde zanechala nesmazatelnou stopu. Současná doba jen vybízí k zamyšlení, ohlednutí a neopomenutí této význačné dámy literární sféry. Zároveň bych se chtěla hned na počátku omluvit za nedočetení díla Boženy Němcové: Babička z dob povinné četby. Samotné slovo „povinná“ se mi protiví, není lichotivé a evokuje ve mně nutnost cokoliv číst, jen proto, že je to dáno – a tak to ve škole bohužel bylo a troufnu si napsat, že ještě stále je. Tak mi prosím, paní Boženo Němcová, odpusťte.

Tím se vlastně dostávám k paradoxu díla paní spisovatelky. Doma vlastní díla této osobnosti zcela určitě každá rodina, ať už ji najdeme v knihovničce našich babiček či v té naší. A není to jen dílo Babička, ale i její povídky či pohádky. Ale málo kdo, z dob školních let, dočetl knihu dokonce. Po dvaceti letech od ukončení základní školy se vlastně zamýšlím, proč nejsou díla Boženy Němcové (a díla všech našich i zahraničních velikánů) předkládána dětem s citem a jemnější motivací. Se snahou přiblížit osud a myšlenky dětem současným pohledem. Nejsem žádný odborník v literárních sférách, mám blíže k umění, a to výtvarnému, ale vezmu-li to zeširoka, celá kultura je protkána díly osobností, jež odkazují, přiblí-

žují, popisují dění té či oné doby. Snaží se zachytit nebo naopak utéct realitě dobového dění. Někteří barvou a gestem, jiní zvukem a u Boženy Němcové to bylo slovem. A lidé, chtějí pochopit současnost - současné dění, se vždy obrací do historie, hledají spojitosti, předchůdce, myšlenky a cesty, které byly prošlapány dalším generacím. U Boženy Němcové se stačí podívat

Mnoho odkazů k postavě Boženy Němcové kolem nás

kolem sebe. Vracíme se k pohádkám, které dětem otevírají krásné přírodní obrazy, ukazují jim špatnou i dobrou stránku věcí... samozřejmě dobře má mezi řádky navrch. A tak to má být. Jako televizní diváci si Boženu Němcovou a její díla připomínáme dodnes. Její zfilmované povídky a pohádky oslovují po generace. Kdo by se rád nepodíval na pohádku S čerty nejsou žerty (Čertův švagr) či Pyšnou princeznu (Potrestaná pýcha). Každý si její portrét vybaví na bankovce dané hodnoty. Spojitosts Ratibořicemi, Babiččiným údolím má snad i každý větší školák a nemusí být zrovna z okolí. Kolik takových spisovatelek si vybavíme. Viděla jsem vzpomínku na Boženu Němcovou v Praze, kde pobývala, pamětní desku v Domažlicích. Z internetu se dá dohledat, že Božena Němcová má v celé České republice 298 ulic (obsadila tak 10. místo v počtu ulic jako jediná žena mezi všemi muži naší historie – nejvíce ulic má pro zajímavost J. A. Komenský 473 – zdroj: ČUZK) ...

Už jen slovo spisovatelka – žena je pro současnost záchytný bod. Žila v období, které bylo pro ženy nelehké, byla součástí emancipačních snah. Úděl, který si nesly všechny, které se vydaly na dlouho trnitou cestu vymezit se z role ženy v domácnosti a snaze přiblížit se k muži jako rovnocennému partnerovi. A zde zajisté zajásají srdce feministicky smýšlejících dam, které po této cestě šlapou dál...

Je nám blíž jako člověk i v současnosti, možná tím, že jsme nablízku obrazům z jejich literárních děl, můžeme si je reálně prohlédnout, žijeme jako sousedé 21. století, kocháme se krásám kulis Ratibořic a okolí. Její odkaz máme na dosah ruky, je nám blíž než komukoliv jinému z Čech. Možná už jen to, že si dokázala představit, že by se jí za 100 až 200 let svět líbil, je nadčasové a průkopnické. Kdo z nás to může říct dnes....

text Lenka Piechová

Sociálně kulturní obraz venkovského života

Především se necítím být literárním vědcem, ani kritikem a proto se zde nebudu pouštět do rozvah o světovosti spisovatelky Boženy Němcové. Přiznám se, že vlastně ani nevím, do jaké míry byla Němcová přijata ve světě v době své tvorby, ani do jaké míry je její otisk v době současné. Mohu se však věnovat v úvahách jejímu významu v mém osobním životě a hledat jakési spojky, kterými by mohla být inspirací i dnes.

Literární dílo Němcové se dá řadit do dvou skupin. Prvním, velmi důležitým souborem jsou její pohádky. Ty mají vcelku neoddiskutovatelný význam napříč generacemi. Druhou částí její tvorby jsou lokálně posazené povídky, kde autorka ilustruje život v konkrétní krajině 19. století. Vnímám tuto její tvorbu především jako sociálně – kulturní exkurzi do tehdejšího života obyčejných venkovských lidí. Němcová umně zasazuje hrdiny svých děl, tehdejšího člověka jak do vztahů sociálních (poddaní, šlechta) tak i do přírody, krajiny a zároveň popisuje každodenní život. Typickým a nejrozsáhlejším příkladem je román Babička.

Je klasickým dílem české literatury. Nicméně pokud nahlédneme pod nánosy dějin, které zařadily Babičku do jakési škatulky „národní literatury“, podíváme – li se na toto dílo spíše srdcem než rozumem školních literárních rozborů, může nás velmi překvapit. Stejně jako překvapuje paradoxní role Němcové v českých literár-

Dílo Babička jako cesta k environmentální výchově

ních dějinách, kde bývá vnímána nejen jako česká národní patronka a pomyslná strážkyně národní identity, ale zároveň jako žena se silným emancipačními snahami, morálně nekonvenční s bouřlivým milostným životem.

Moje vnímání a přístup k Babičce velmi formovala blízká osoba, žena, která mi poprvé Babičku předčítala. Zároveň si pamatuji na silný okamžik, kdy jsem viděla Babičku zfilmovanou (natočeno v počátcích normalizace v r. 1971 podle scénáře toho času již zakázaného dramatika Z. Pavlíčka). Dodnes si vzpomínám na nádhernou závěrečnou scénu, pro mě tenkrát jako z jiného světa, umírající babičky. Tato scéna, tak silně emotivní, zároveň klidná, je přesnou zkratkou významu této postavy. V osobě babičky je postihnuto mnohem víc, než pouze idylická dobrota člověka. Babička není a nemůže být vnímána „jen“ jako věřící v tradičním církevním slova smyslu. Jde zde o emoční náboj a až mystické propojení s přírodou, nikoli jako obrovským živlem, nýbrž jako prostorem, do kterého nevstupuje, ani z něj nevystupuje, protože je jeho nepřetržitou zvnitřněnou součástí. V drobných rituálech každodenního života babička zjevuje řád světa, nenápadně demonstruje svým příkladem pokoru a důvěru v tento řád. Ačkoli řada rituálů v knize se zdají být křesťanského původu, babička je v praxi uskutečňuje nikoliv jako naučené symbolické zvyky, ale jako projevy láskyplnosti k lidem, zvířatům, rostlinám. Její slova nejsou náboženské fráze a její žitá víra je daleka církevním pravidlům. Jak píše ve svém příspěvku Martin C. Putna, lze tento babičky duchovní rozměr vnímat

spíše přes buddhistickou terminologii, konkrétně pojem „bódhisattva“, což je bytost, která se z lásky ke všem živým i neživým tvorům znovu a znovu vtěluje, pomáhá jim s jejich utrpením a nemá pokoj, dokud nejsou všechny bytosti osvobozeny. Řečeno-li všechny bytosti, tedy skutečně všechny. Babička například svou řečí připodobňuje k člověku stromy: „Když stromy v květu se líbají a objímají, bude hojná úroda“. Nejsilněji je to postihnuté v již zmiňované závěrečné scéně při jejím umírání. O staré jabloni praví: „My jsme si rovny, půjdeme asi zároveň také spat“.

Pokud bychom použili současný jazyk, nejde zde o nic jiného, než o environmentální výchovu. Svým románem Babička nám Božena Němcová (krom jiného) ukazuje, jak jsme stále součástí každodenních změn v přírodě, jak jsme stále součástí krajiny, sociální i prostorové. A ačkoliv jsme přestali naslouchat, stále jsme účastníky tohoto dialogu. A v tomto, dle mého názoru, je stále obrovská síla tohoto díla. Jako překážku ve zprostředkování tohoto náhledu však vnímám jazyk. Pokud by se však povedlo nějakému současnému tvůrci zpracovat moderním, současnému mladému člověku srozumitelným (divadelním, filmovým, komiksovým) způsobem, mohla by se stát Babička více, než jen kolonkou povinné četby na základních školách.

..... text Lucie Kudrnáčová

České školství a dílo Boženy Němcové

Božena Němcová píše, že kdyby mohla volit, přála by se narodit do 20. nebo do našeho 21. století. Pravděpodobně by se mohla umělecky více rozvinout, společensky a citově by se vznesla na křídlech emancipace žen, možná by se zajímala o genderovou problematiku... Oproti tomu, položme si otázku, vyhovoval a naplňoval by její křehkou duši dnešní svět?

Třebaže byla ve svých 13. letech dána na výchovu ke správci chvalkovického zámku Hochovi a na krátké období je slečnou Betty, její srdce po svatbě s vlastencem Josefem Němcem bije hlasitěji a důrazněji pro český národ a českou zemi. V Praze se setkává se zanícenými vlastenci, poznává krásu české řeči a píše své první básně v mateřském jazyce. Má velkou oporu v básníku a příteli B. Nebeském.

Je okouzlena společenskými měšťanskými salony a ona sama v nich okouzluje. Skutečná prozaička se z ní stává při následování muže na různá místa monarchie. Poznává nejen krásu naší země, ale krásu českého jazyka a lidovost českého a slovenského folkloru. Zamiluje si obyčejného člověka. V prostém člověku vidí budoucnost národa. Její cesta za manželem do Uher ji zavede i do slovenských hor. Prostý slovenský horal má veliké srdce jako prostý český člověk. Němcová vidí ve spojení obou národů budoucnost naší země. Vždyť Češi a Slováci jsou jazykově a historicky příbuzní, jsou listy na větvi pevného stromu slovanství.

S nástupem Bachova absolutismu v polovině 50. let 19. století dochází ke změnám v naší společnosti. Svoboda myšlenek a jakékoliv projevy vlastenectví jsou tvrdě potírány. O osudu Karla Havlíčka Borovského bylo v nedávných letech hodně diskutováno a psáno. Skutečnost, že jediná Božena Němcová se nebála na rozdíl od bývalých českých vlastenců přijít k jeho rakvi a položit na její víko trnovou korunu jako symbol utrpení, je nezpochybnitelná. Následující roky svého života prožila v kruté bídě. V bídě nejen hmotné, ale hlavně duchovní. Bolest duše je trýznivější než strádání nedostatkem chleba. Umírá její milovaný syn Hynek a Božena Němcová sbírá síly k napsání dnes celosvětového díla Babička. Ve vzpomínkách si idealizovala dětství v malebném ratibořickém údolí. Vytvořila realistické a lyrické obrazy života prostého člověka. Člověka, kterého si vážila a kterého milovala. Svě dílo psala celým srdcem.

Považuji za vzdělávací zločin našeho někdejšího školství dát do četby dětem základní školy toto úžasné dílo. Považuji za vzdělávací

zločin současného školství, jestliže se v hodinách literatury na mnohých středních školách o významu spisovatelky Boženy Němcové nevyučuje. Na základě vlastních zkušeností vím, že k přečtení Babičky se musí duchovně a věkově dozrát. Čtení Babičky uklidňuje srdce a tiší jeho bolest. Čtení Babičky přináší útěchu. Čtení Babičky je pohlazením. Dílo Babička je klenotem. Klenotem čtenáře. Klenotem naší národní literatury a kultury.

Jsem hrdá, že naši čtenáři, náš národ i po dvou staletích chápe skutečný smysl tvorby Boženy Němcové. Naše děti znají její překrásné pohádky, ve kterých dobro vítězí nad zlem. Postavy povídek nám pomáhají vcítit se do druhého člověka. Pomáhají nám nebýt lhostejnými. Jsem hrdá, že i po dvou staletích dokážeme pochopit velikost jejího díla.

text Blanka Dvořáčková

obrazový materiál k tématu ankety:

zdroj: internet (wikipedia, google), foto přebalů knih - stránky nakladatelství a antikvariátů

grafické propagační materiály- webové stránky měst, jež oslavily 200 let Boženy Němcové

stránky portálu Kladské pomezí, stránky Bohéma - kolekce triček s českými motivy,...

Vzpomínky na mé dětství

Vzpomínky na dětství nosí každý z nás ve svém srdci. S přibývajícimi lety se v myšlenkách a ve vzpomínkách stále častěji vracíme zpátky a v tehdy běžných událostech, které pro nás jako pro děti byly samozřejmostí, spatřujeme kouzlo, cítíme dojetí i smutek tak, jak ve svých vzpomínkách líčí paní Andrejsová ze Svinišťan.

.....

Chtěla bych si číst, ale čistím zahrádku. Nechala jsem ji hodně zarůst. Mám tak plno práce a při ní vzpomínám na své dětství, které bylo moc fajn. Měla jsem bezva rodiče a prarodiče. Sestra se mně narodila později, tak se svět do té doby, jak se říká, točil jen kolem mě.

Děda hodně a rád četl a krásně psal. Babička byla velmi hbitá a pohyblivá. Vlastně díky ní, když jsem povyrostla a měla své první dětské kolo, jsem se na něm naučila jezdit.

Čas utíkal jako voda a já začala chodit do školy ve Velkém Třebešově. Učila jsem se číst, psát, počítat. Zkrátka všemu, co ke školním létům patří. K narozeninám už jsem nedostávala jen hračky, ale také knížky. Z těch jsem měla vždy velikou radost,

neboť čtení se stalo mojí zálibou. A rodiče mě ve čtení hodně podporovali. Milovala jsem pohádky Boženy Němcové, později četla i její povídky. A tak se kolikrát stalo, když jsem pomáhala mamce v kuchyni, že jsem jíšku buď připálila nebo ji nedodělala. Já si totiž při jejím míchání četla! A tak jsem zapomněla do kamen přiložit nebo jsem naopak přiložila uhlí a dřeva hodně!

Tatka ve svém volném čase pracoval rád se dřevem. Když si později rodiče koupili auto, staly se neděle pro naši rodinu opravdu svátečními. Za pěkného počasí jsme všichni jeli na výlet. To byla pro mě a sestru paráda! A tak mně z dětství zůstaly dvě velké záliby: Čtení knih a cestování.

V dnešní době děti a jejich rodiče mnoho nečtou. Já vím, že pokrok v technice nelze zastavit, zajímavější jsou pro ně filmy a počítač. Ale při čtení knih se můžeme krásně uvolnit a rozvíjet svoji fantazii. Při cestování automobilem máme možnost navštěvovat naše památky a poznávat blíže přírodu v naší krásné české zemi.

Když vzpomínám na své dětství, uvědomuji si, k čemu a kam se mé myšlenky vrací, nepocítuji jen radost, ale i smutek. Ale to všechno k životu patří.

text Stáňa Andrejsová
foto archiv autorky textu

Poděkování všem, kterým záleží na svém okolí

V každodenním životě jsou kolem nás věci, které využíváme pro svou potřebu, aniž bychom byli jejími vlastníky. Jsou prostě pro potřebu všech kolem. A ony věci se jednoho krásného dne opotřebují, poničí, objeví se na nich zub času. A buď je využíváme bez povšimnutí dále, protože tu jsou pro všechny a vlastně naše nejsou - jsou obce, tak ať se stará. Můžeme to také oznámit a tím končí naše aktivita. Anebo nebudeme nečinně přihlížet, vždyť onu věc také využíváme a proč ji neopravíme sami.

Tím bychom rádi alespoň tímto způsobem poděkovali manželům Eflerovým ze Svinišťan, kteří nenechali starou již opotřebovanou

lavičku svému osudu a na vlastní náklady ji opravili. Nyní může nově opravená a natřená lavička dále sloužit všem občanům při čekání na výdej obědu na místní návsi.

Poděkování tohoto druhu patří všem občanům, kteří se snaží své okolí udržovat a bohužel nemají žádné fotografie, které by zde mohly být uveřejněny. Velké díky patří všem, kterým není lhostejné místo, v kterém žijí a kteří ruku k dílu přidají, aby bylo v obcích hezky.

text Lenka Piechová

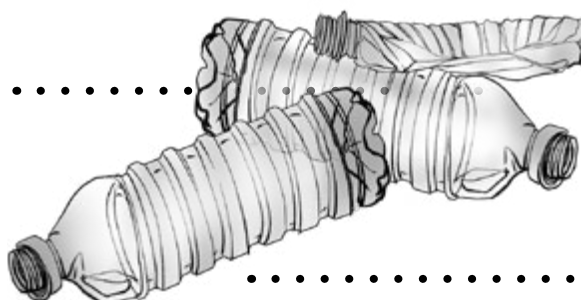
..... (zdroj: Obec Dolany)

Poděkování za krásnější obec a přírodu

V neděli 27. září se ve Svinišťanech sešlo osm dospělých a šest dětí. Společně v doprovodu tří psů sebrali odpadky, které znečišťovaly přírodu a kazily vzhled obce. Všem zúčastněným patří naše poděkování!

*text Blanka Dvořáčková
foto Jan Vít*

Přivesnické tábory roku 2020, aneb do třetice všeho dobrého

Již třetím rokem pořádáme o letních prázdninách dětské „Přivesnické tábory v chaloupce“ ve Svinišťanech. Ani o letošních prázdninách tomu nebylo jinak. Uskutečnily se třítydenní turnusy. Kapacity všech byly zcela naplněny. Jednotlivé aktivity na táborech znovu směřovaly spíše na pobyt venku a pohyb na hřišti, ale děti nebyly ochuzeny ani o kreativní chvíle. Společně jsme tvořili zoologickou zahradu, barevné rakety z papírových ruliček a mnoho dalšího. Při nepřízní počasí měly děti možnost využít i řadu stolních her, rozvíjejících logické myšlení a znalosti. Každý turnus měl dva celodenní výlety. První výlety nás dovezly vlaky do IQlandie v Liberci, do Fly zone v Hradci Králové a do Funparku

v Letohradu. Další výlety už byly na koloběžkách. První se jel z Pardubic přes Kunětickou horu do Hradce Králové. Na druhý jsme vyráželi směrem do Smiřic a výlet zakončili na Starém koupališti v Jaroměři. Poslední, třetí koloběžkovýlet nás zavedl do Městských lesů Hradce Králové, kde jsme se setkali se zvířaty v oborním chovu a příjemným lesním prostředím. Na všechny turnusy nám vyšlo počasí. Děti byly nadšené a od samotných rodičů se nám dostalo pozitivních ohlasů. Je dobré, že se vše uskutečnilo i za splnění pravidel a opatření v době epidemie a děti měly smysluplnou aktivitu během prázdnin.

text Klára Hamzová, foto kmen Tate Osmaka

Chtěl bych moc pochválit a poděkovat třem mladým holkám z kmene Tate Osmaka - Aneta Míkulková, Klárka Hamzová a Sabina Mistrová, které se věnovaly po dobu tří let těmto přivesnickým táborům. A doufám, že se najde další mladý tým, který povede tyto tábory v budoucnu.

Jiří Plšek - Waštélaka

Svoz nebezpečného a objemného odpadu

Firma Marius Pedersen provede v úterý **dne 13. 10. 2020** ve vaší obci mobilní svoz nebezpečných a objemných odpadů.

Stanoviště:

Čáslavky (náves) 16.00 - 16.15 hod.
Dolany (před č.p. 61 a 65) 16.20 - 16.35 hod.
 (křižovatka ve vsi u kontejnerů)
Krabčice (náves) 16.40 - 16.50 hod.
Sebuč (u Kultů čp. 14) 17.00 - 17.05 hod.
Svinišťany (u obchodu) 17.10 - 17.25 hod.

Vybírané nebezpečné odpady:

● oleje nebo tuky, barvy, lepidla, pryskyřice, rozpouštědla, kyseliny, hydroxidy, fotochemikálie, detergenty, odmašťovací prostředky, staré léky, pesticidy, akumulátory (i plné)

tel.: 494 629 050 fax: 494 629 070

Povinná roční kontrola komínů a spalinových cest

v úterý 27. 10. a ve středu 28. 10. 2020 proběhne ve spolupráci s Obcí Dolany kontrola a čištění komínů prováděná firmou 3-K Roman Zasadil, Hříbsko

Na základě Vyhlášky č. 34/2016 Sb. Vyhláška o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty

Cena za komín na tuhá paliva: 500Kč
Cena za komín na plynná paliva: 400Kč

V ceně je zahrnuto čištění, kontrola a na místě vystavení písemné zprávy o provedeném

Další odpady, které od Vás odebereme:

● pneumatiky (osobní automobil), monočlánky, elektropřístroje - rádia, vysavače, pračky, sporáky, atd., ledničky, mrazničky, televizory, zářivky, výbojky

Ledničky, mrazničky, televizory, monitory, ostatní elektropřístroje, monočlánky a zářivky budou odebírány ne jako odpad, ale na zpětný odběr. Proto je nepoškozujte a neodebírejte žádné součásti.

Mobilní svoz objemných odpadů:

● nábytek, matrace, linolea, koberce, dřevotříska, kočárky, objemné hračky, sportovní potřeby (lyže...)

Odpady nenechávejte na stanovišti bez dozoru! Vyčkejte našeho příjezdu! Odložené odpady nebudou odvezeny, ale budou ponechány na místě!

čištění a kontrole spalinové cesty. Vzhledem ke sdružení kontrol se neúčtuje dopravné.

Prosíme zájemce, aby se objednali osobně nebo telefonicky na OÚ Dolany tel. 491 813 657. Nahláste jméno, č. popisné, čas kdy budete k zastavení a telefon.

Zajistěte prosím, volný a bezpečný přístup ke spalinové cestě a k jejím vybíracím, vymetacím, kontrolním, měřicím a čisticím otvorům.

Pošta Česká Skalice - změna otevírací doby

Od 1. 10. 2020 dochází ke změně otevírací doby. Po ukončení otevírací doby této pošty je otevřena pošta: Pardubice 19, Poděbradská 293 (po - ne 9 - 19.30).
 Děkujeme za pochopení.

Pošta Česká Skalice

Po	10 - 12 / 13 - 18
Út	8 - 12 / 13 - 16
St	10 - 12 / 13 - 18
Čt	8 - 12 / 13 - 16
Pá	8 - 12 / 13 - 16
So	8 - 12 / zavřeno
Ne	zavřeno

Aby zásilky našly svého majitele

Stalo se vám někdy, že vámi objednaná zásilka nedorazila či měla s doručením problém? Nebo vaši adresu nespárčila sanitka nebo hasiči? Ano? A napadlo vás, že to nemusí být mnohdy chyba jen doručovací společnosti či záchranného systému?

Proto prosíme všechny občany místních částí, aby si **zkontrolovali číslo popisné na svých nemovitostech**. Každý dům by měl mít na viditelném místě číslo popisné. V dnešní době označování domů řeší v naší legislativě zákon o obcích, který konstatuje, že budova musí být označena popisným číslem, pokud není stanoveno jinak.¹⁾ Samostatnými popisnými čísly se neoznačují vedlejší budo-

vy, které jsou součástí jednoho celku (např. garáže při domech, drobné stavby). Stavby určené k individuální rekreaci se označují evidenčními čísly. Praxe ukazuje, že hasiči či sanitka přijedou na místo události pozdě jen proto, že dům nebyl označen.²⁾ A to má vážné důsledky, na které nechce nikdo z nás ani pomyslet. Ať už pošťák nebo zdravotník jistě ocení, když k vám dorazí na poprvé či včas. **Proto ještě jednou žádáme všechny občany o viditelné umístění čísla popisného.**

1), 2) - <https://bydleni.instory.cz/2255-chybi-vam-na-dome-cislo-popisne-dejte-si-pozor-jde-totiz-o-poruseni-zakona.html>
obraz. materiál- <https://www.katastr365.cz/aktuality/blog/domovni-cisla/>

text Lenka Piechová (zdroj Obec Dolany)

Sprátená obec Vlčkovice slavila ve velkém

První sobotu v září proběhly oslavy Obce Vlčkovice. Tato sprátená obec slavila 610 let svého vzniku a 145 let Sboru dobrovolných hasičů. Proběhlo slavnostní otevření nové hasičské zbrojnice, kterou vysvětil z hasičské plošiny farář - Mgr. Karel Klemt.

Této oslavy se aktivně zúčastnili zástupci SDH Obce Dolany, v čele s velitelem JPO Ladislavem Karbanem. Součástí velkého slavnostního průvodu techniky - přehlídky - sprátených SDH sousedských obcí bylo i naše hasičské vozidlo. A stříkačka SDH Čáslavky z roku 1908 byla součástí tamní historické výstavy.

Vlčkovice připravily nádherný program i pro ty nejmenší. Ať už se jednalo o skákací hrad, skluzavku, řetízkový kolotoč, loutkové divadlo či workout stanoviště. K vidění zde bylo mnoho historických i moderních hasičských vozidel, sokolníci, divadelní představení a především spoustu kapel. Odpoledne akci přerušil přívalový déšť a silný vítr. Program se musel za běhu upravit, nadšení organizátoři dělali, co mohli, aby akce mohla pokračovat (kdo měl holínky, tak vyhrál). V krátké době stihli narychlo sehnat nového zvukaře a s hodinovým zpožděním vypravit na podium hudebníka Pokáče a také místní skupinu The Last Empire.

text Jiří Plíšek

Naši jubilanti

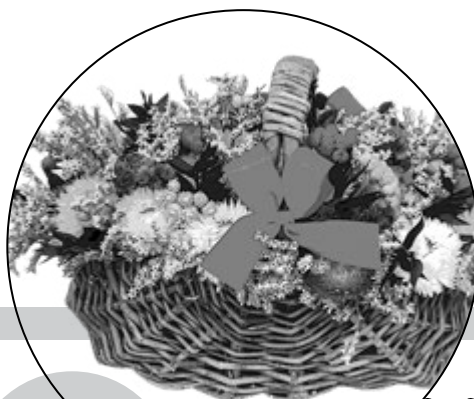
V srpnu letošního roku oslavila své krásné 96. narozeniny paní **Irena Ježková** ze Sebuče. V Čáslavkách měla oslavu svých 90-tin paní **Olga Srdínková**. A v Dolanech se slavilo u paní **Marie Fendrychové**, která měla 75. narozeniny.

Měsíc září byl oslavným měsícem pro pana **Josefa Klímu** z Čáslavek, který oslavil také své 75. narozeniny.

Všem oslavencům a jubilantům přejeme hlavně pevné zdraví, pak znovu pevné zdraví a taky k tomu pevnému zdraví ještě pořádný kus toho štěstí.

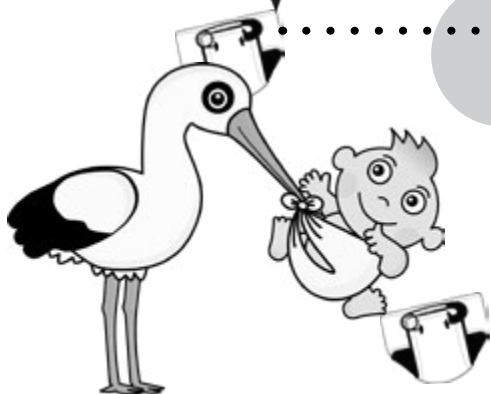

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

Bude či nebude vítání občánků?

*vítání
občánků*

Už od jara si lámou hlavu nad tím, jak uspořádat vítání občánků. Situace se od té doby mění a je nestálá. Nicméně je na čase, abychom to už konečně rozhodli, protože jinak by se mohlo stát, že nám děti vyrostou a půjdou do školy. Takže pro všechny, kterých se to týká, buďte ve střehu. Na měsíc říjen bych ráda uspořádala vítání občánků, i když třeba v nějaké jiné podobě. Uvidíme, co nám situace dovolí.

Pozvánky budou hotové a se všemi se zcela jistě domluvíme. Už teď se těším na všechny mrňousky (a snad vás bude dost).

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

Zpráva z karantény

Páteční prosluněné odpoledne. Po náročném pracovním týdnem odpočinek, víkend přede mnou. S partou přátel jdeme na zahrádku hospůdky na páteční pivo. Atmosféra výborná, probíráme různá témata. Najednou mi začne zvonit pracovní mobil – volá mi ředitel naší organizace. V pátek večer?! Zvedám telefon a v minutě je vše jinak. Kolegyně, se kterou jsme byli celou středu na poradě, má pozitivní test na Covid-19. Co teď? Okamžitě zaplatit a jet domů, čekat na telefonát hygieny. Přemýšlím, s kým vším jsem právě seděla na zahrádce, jak blízko? Začíná mnou prostupovat obava, nervozita, netrpělivost.

s o b o t a

Hned ráno mi telefonuje hygienička. Vstřícným, trpělivým způsobem vysvětluje, že jsem kontakt, který musí nastoupit do karantény a podstoupit test. Pokud bude negativní, zůstávám v karanténě dalších 10 dní, během kterých ještě může nemoc propuknout. Krok po kroku vysvětluje celý proces. Na konci karantény absolvuji závěrečný test, neboť si to zaměstnavatel vyžádal. Hlas má ochraptělý, když diktuji své údaje pro zavedení do registru, omlouvá se, je unavená, hůř slyší. 10 - 12 hodin denně protelofonuje. Končíme hovor a já se mohu jít zaregistrovat do pořadníku na test v hradecké fakulní nemocnici. Web je přehledný, dnes již není místo, registruju se na druhý den dopoledne, 10:42. Stejně tak ostatních 14 kolegů, se kterými jsme na poradě seděli. S kolegyní s pozitivním testem jsme v kontaktu, žádné příznaky zatím nepociťuje, je nešťastná, co všechno se kvůli jedné oslavě narozenin, kde se nakazila, spustilo. Zbytek dne trávím vyhledáváním informací o průběhu testování. Začínám mít strach, žiju v domě se svým starým tatínkem, co když jsem pozitivní. Okamžitě vyhrabu všechny zásoby desinfekce, informuji tátu a desinfikuju kde co. Večer ještě te-

lefonuje velmi milý pán z krajské hygieny. Asi 10 minutový příjemný rozhovor, vše znovu vysvětluje. Kdykoli budu potřebovat, mohu mu volat na mobil. Úžasný přístup.

n e d ě l e

Vyrážím na test. K odběrovému centru přijíždím jako páté auto. Před námi skupinka pěších. Celé to organizuje pán s vysílačkou u improvizované brány. Průběžně přicházejí další pěší a staví se mezi auta. Pokyny z webu byly jasné, ať pěší, či auto, řadte se za sebou. Čas objednání je pouze orientační. Ne všichni to ale respektují. Přichází nervózní rodina a snaží se dostat hned k bráně, operují s časem objednání. Ozývají se nesouhlasné hlasy za mnou – čekají všichni bez ohledu na termín. Atmosféra na chvíli zhoustne, nakonec se ale čekající dohodnou a fronta je zas spořádaná. Po půl druhé hodině jdu na řadu, pak už to jde rychle. Dopředu hlásím jméno a rodné číslo, proběhne výtěr z krku a jedu. Zítra výsledek. Vracím se zpátky do svého karanténního království. Jsme v kontaktu s kolegy.

p o n d ě l í

Netrpělivé očekávání výsledků. První parta, která s pozitivní kolegyní sdílí kancelář, má již výsledky. Všichni negativní. Mám radost. Předpokládám, že je u nich mnohem větší pravděpodobnost nákazy, byli s ní v intenzivním kontaktu. Naše druhá půlka, co se s kolegyní potkala jen v osudnou středu, stále čeká na výsledek. Přichází šok. Dva z mých kolegů pozitivní. Já negativní. Přestože kolegyně, která první onemocněla, je stále bez příznaků, nakazila ve středu další dva lidi, kteří od ní seděli dobré tři metry. Oba nově pozitivní kolegové jsou zatím také bez příznaků. Ale začíná jejich trasování. Není to chytrá karanténa, aplikace a mobily se nevyužívají, ale jinak je trasování pečlivé.

Další dny karantény plynuly poklidně

úterý

U pozitivních kolegů se začínají objevovat příznaky. Teprve pátý den karantény! Únava, bolesti hlavy, kloubů, zimnice, noční pocení, kuckavý kašel. U jednoho má celá rodina pozitivní test, ovšem s výjimkou manželky. První nakažená kolegyně stále bez obtíží. Uvědomuji si, že to prostě logiku nemá.

Další dny již plynou poklidně karanténě. Jsem ráda, že žiju v domku se zahradou, krásné babí léto si můžu užít. Jsme v kontaktu s nemocnými kolegy, průběh středně těžký, dobře jim rozhodně není a není to žádná chřipka. Mám hodně času o tom přemýšlet. Žijeme v době informačního přetlaku. K současné pandemii slýchám a čtu spoustu tvrzení „odborníků“. Každý říká něco jiného: Testovat všechny, netestovat bezpříznakové, karanténa je blbost, roušky jsou blbost, systém je zmatený, hygieny nefungují, vir je zneužit k manipulaci s lidmi a tak dále. Ze své zkušenosti musím říct, že nevíme nic. Ten vir je tak nepředvídatelný, že si

netroufám vynášet soudy, jak by strategie boje s ním měla vypadat. A nevíme to nikdo. Pár vědců, kteří se tím intenzivně zabývají, zkoumají možnost imunity, její časovou hranici, míru virulence, možná už něco tuší. Ale především je třeba trpělivost. Mám skvělou zkušenost s hygienami, průběh testování zvládnutý na jedničku, výsledky testů do druhého dne. Přístup hygieny milý, lidský, profesionální. Díky rychlému zásahu a trasování se předešlo šíření viru například do rodin našich klientů (pracuji v sociálních službách) mezi přátele, příbuzné. Jsem vděčná za náš systém zdravotnictví, kde máme jistotu, že každý z nás má nárok na tu nejlepší péči v případě těžšího průběhu. Je důležité být ohleduplní, eliminovat možnost nákazy, ale zase nebýt ve zbytečné panice. A především být pokorný k tomu neviditelnému nepříteli jménem Covid-19. V objevování jeho povahy jsme totiž stále na začátku. Pozitíí mě čeká poslední testování, snad bude negativní a já budu moci opět do světa. Nicméně za tuto zkušenost děkuji.

text a foto Lucie Kudrnáčová

Skutečně ten nejvyšší stupeň poplachu?

Já si myslím, že ano. Myslete si, co chcete, na to máte právo. Podle mě ale zvony skutečně bijí ten nejvyšší stupeň poplachu. A netýká se jen šíření koronaviru a jeho nákazy, týká se nás lidí, lidstva obecně.

Denně nám jsou v médiích předkládána děsivá čísla o nárůstu nakažených novým virem v celém světě, proti kterému, navzdory snaze vědců z mnoha zemí, stále nemáme obrannou vakcínu. A tak musíme doufat ve svoji dobrou imunitu a v kvalitní péči lékařů.

Proč se tedy domnívám, že je nejvyšší stupeň poplachu? Protože se opravdu týká nás lidí. Na jaře, když nákaza vypukla a všichni jsme šli do karantény, hodně šikovných a obětavých lidí šlo roušky ve snaze pomáhat ostatním. Říkalo se, že až vše bude za námi, budeme mít my lidé k sobě blíž. Zdánlivě vše za námi bylo, prožívali jsme léto a děti prázdniny. Všichni víme, že nákaza viru s příchodem září udeřila znovu a silněji. Kladu si otázku: Mají lidé k sobě opravdu blíž? Stačí cestovat autobusem z Náchoda do Červeného Kostelce. Řidič nemá roušku, ještě chce být ve své chytrosti vtipný a na adresu zdravotníků, hygieny, epidemiologů a vědeckých pracovníků baví cestující. Myslí si, že je baví. Nikdo

z cestujících na něho nereaguje. Lidé jsou nervózní, přecitlivělí, mnozí až frustrovaní. Řidiči na silnicích ještě více agresivní, v obchodech a na ulicích lidé neslušní a bezohlední. Svůj strach zakrývají hrubostí. Mladí lidé i v našem okrese (mám jako kantorka SŠ věrohodné informace) pořádají párty a na sociálních sítích si sdělují, koho ze svých vrstevníků jako dalšího v řadě nakazili a jak úspěšně se promořují. Možná jste již potkali jedince, který nerespektuje nařízení vlády ohledně 3R. Ptám se sama sebe: Je to takový problém? Kde má kořeny tato nedisciplinovanost a bezohlednost vůči druhým? Němečtí občané se k nám Čechům staví kriticky a myslím, že právem. Nechybělo by nám trochu té jejich disciplinovanosti, kterou v sobě nosí po celé generace již od dob pruského kancléře Bismarka?

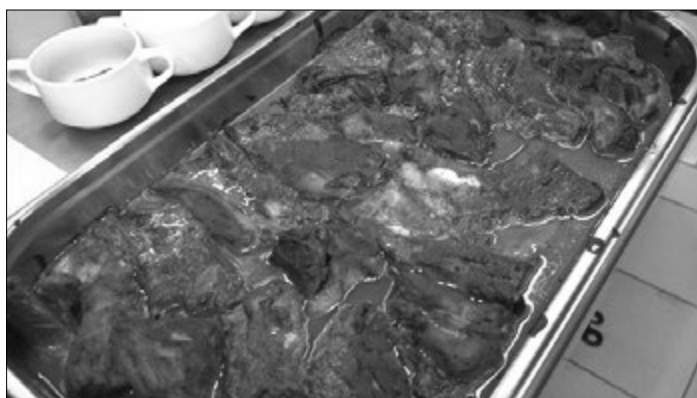
Ano, já se domnívám, že je nejvyšší stupeň poplachu. Nebezpečím pro nás není jen koronavirus, ale člověk samotný. Přeji sobě i vám, vážení spoluobčané, abyste potkávali jen slušné a ohleduplné lidi. Přeji vám, milí spoluobčané, hodně psychické síly do dnů, které jsou před námi a pevné zdraví!

..... text Blanka Dvořáčková

Srpnové sousedské posezení ve Svinišřanech

V teplém letním podvečeru v sobotu 14. srpna ke stolům pod pergolou u chaloupky přicházejí první místní svinišřanští, aby poseděli u piva, ochutnali vynikající maso na lorně a povyprávěli o všem možném. Postupně přicházejí další hosté, všem chutná, pivo teče a řeč se vede. Všichni chválili pana Ladislava Dvořáčka, jak maso na lorně připravil. Děkujeme!

text Blanka Dvořáčková

Krabecké posezení roku 2020

V sobotu 15. srpna jsme se opět sešli na krabecké návsi a společně se sousedy a známými poseděli, poklábosili, pochutnali si na masu z udírny a popili pivo. Děti se během celého dne vyřádily na skákacím hradu a užily si dosytosti her a soutěží. A protože nám přálo počasí, pilo se a hodovalo až do pozdních nočních hodin, kdy přišlo na řadu i neplánované překvapení v podobě živé hudby - hry na basu a kytaru.

Těšíme se zase na příští rok!

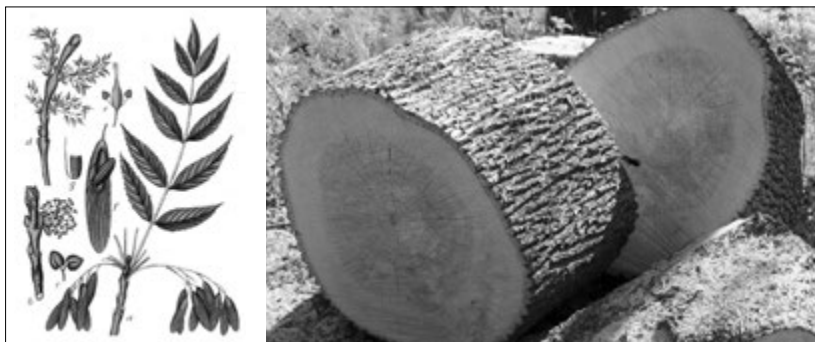
text a foto Olina Procházková

Letní brigáda ve Svinišťanech

Nestárneme jen my lidé, stárnou zvířata i stromy. Zestárnul i mohutný jasan u chaloupky ve Svinišťanech. Ve středu 29. července se sešlo dvacet pět brigádníků, všichni vybaveni sekyrami a pilami. Položený strom společnými silami rozřezali a dřevo uložili u chaloupky. V zimních měsících se v chaloupce všichni ohřejí.

text Blanka Dvořáčková

Dolany v akci: dětský den, sousedské posezení i zahájení adventu

V naší obci je zaděláno na další pěknou tradici. Tělovýchovná jednota uspořádala v sobotu 29. srpna premiérový ročník akce s názvem „Zakončení prázdnin v Dolanech“. Její součástí byl nejen dětský den, ale také povedené fotbalové derby, posezení při hudbě a bohaté občerstvení. Organizátory setkání potěšilo, že na dolanské hřiště dorazili malí i velcí návštěvníci ze všech místních částí obce.

Pod vedením hlavního organizátora Libora Veinfurtera probíhaly na hřišti už od 11 hodin dětské soutěže, připraveno bylo celkem devět stanovišť. Účastníky čekala chůze na špalcích, řezání dřeva, střelba ze vzduchovky, slalom, hod míčkem na cíl nebo skákání v pytli. Součástí dětského dne byla i střelba na fotbalovou a florbalovou branku a také házení na basketbalový koš. Zájemci se rovněž mohli seznámit se spikeballem a dalšími netradičními sporty.

„Malých sportovců dorazilo hodně, všichni se opravdu snažili, o výsledky ani pořadí přitom vůbec nešlo. Důležité je, že se děti hýbaly. Tašky s cenami jsme měli pro každého,“ prozrazuje jedna z pořadatelek akce Iva Najmanová.

Po ukončení dětského programu došlo na očekávané fotbalové derby. Souboji našich borců s Rasoškami přihlížela slušná divácká kulisá, dorazilo osmdesát fanoušků! Od začátku se hrálo prakticky na jednu bránu, pochopitelně na tu soupeřovu a dolanská výhra 9:1 mluví za vše. „Rasošky jsme do ničeho nepouštěli, po ukázkových kombinacích jsme si vytvářeli šance a naši útočníci se pěkně rozstříleli. Celkově byla akce velmi vydařená, na dětském dnu se sešla spousta dětí a i večerní posezení bylo fajn,“ hodnotil dolanský trenér Josef Cipra.

Na derby s Rasoškami do Dolan dorazil i hejtmán Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán, které-

Akce, které se plánují do konce roku

mu Tělovýchovná jednota poděkovala za krajskou dotační podporu. „V Dolanech se mi líbí, je vidět, že to tu žije. Spolkový život na vesnicích je důležitý, podobné akce jako je tato dlouhodobě podporujeme,“ říkal v přestávkovém rozhovoru na našem hřišti první muž kraje. Nejen o hejtmana, ale také o všechny další přítomné se vzorně staral personál bufetu "U tří mūr a komára". Po celý den tu bylo bohaté občerstvení v podobě kýty na grilu, palačinek, párků v rohlíku a dalších dobrot. „Bylo to moc fajn, velké díky všem, kteří se na tom podíleli a věnovali tomu svůj čas. Není obvyklé, aby dnes někdo dělal něco pro druhé a ještě zadarmo. Dobrá byla volba spojit to s fotbalem, bylo nás tam víc,“ pochvalovala si Laděna Jakoubková, která pro účastníky akce napekla výborné rohlíčky a koláče. Příjemný

den zakončilo večerní posezení při hudbě. Poděkování zaslouží všichni obětaví organizátoři, sponzoři a také obec, která nám zapůjčila trampolínu a skákací hrad.

Parta nadšenců, která si neformálně říká „Dolany v akci“, už chystá další setkání. Pokud to situace s ohledem na šíření virové nákazy umožní, proběhne v sobotu 21. listopadu opět na hřišti Sousedské posezení se zabíjačkovými dobrotami a o týden později (v sobotu 28. 11.) na stejném místě rozsvítíme stromeček a zahájíme advent. Přitom dojde na ochutnávky cukroví a dalších pochutin, soutěž o nejlepší vosí hnízda nebo vánoční tvoření. Věříme, že tyto akce budou moci proběhnout, a to pod záštitou a pořadatelstvím TJ Dolany. Podrobnosti na www.tjdolany.net nebo na našem facebooku.

text a foto Petr Zálíš

Sousedské posezení v Čáslavkách

Jako každý rok, i letos, se 22. srpna sešli nejen sousedé z Čáslavek se svými dětmi, příbuznými, kamarády a známými, ale i obyvatelé ostatních vesnic k přátelskému poklábosení u lahodného moku a dobrého jídla. Odpoledne se děti vydováděly při připravených soutěžích, zaskákaly si na trampolíně nebo ve skákacím hradě. Pro ty šikovné bylo připraveno malování křídami a za pěkný obrázek byla odměna v podobě plyšák. Samozřejmě všechny obrázky byly krásné.

Navečer jsme se mohli malí i velcí projet na koloběžkách, které nám propůjčili členové

Čas zastavení a povídání si

kmene Tate Osmaka Dolany a za příjemné projekty moc děkujeme. Sousedé poseděli až do ranních hodin a je moc pěkné, že i v dnešní době plné shonu si každý najde aspoň chvíli čas zastavit se a popovídat si. Za dobré občerstvení a obsluhu musíme poděkovat pořadatelům SDH Čáslavky.

*text Andrea Karbanová
foto Monika Helbichová a Jiří Plšek*

o h l é d n u t í z a k u l t u r o u

3Bobule měly úspěch

4. září sto třicet diváků zhlédlo ve Svinišťanech filmovou komedii 3Bobule scénáristů Matěje Podzimka a Tomáše Vávry v režii Martina Koppa. Zdařilá akce „Letní kino“ byla organizována dolanskými divadelníky již podruhé. Nejen příjemné večerní počasí přispělo k divácké pohodě. U výčepu se otáčeli bratři Ludvíkové, o plné žaludky se postarala rodina Kunčíkových. Diváci se z letního kina u svinišťanské chaloupky vrátili domů v dobré náladě a spokojeni.

Blahopřejeme dolanským divadelníkům k realizaci dobrého nápadu a těšíme se na pokračování kina v přírodě v létě příštího kalendářního roku. Divadelníci z Dolan, děkujeme!

text Blanka Dvořáčková, foto Petr Ludvík

KINO NA KOLEČKÁCH

Jak se rodil nápad na letní kino v naší obci

Úplně novou akcí letošního roku se v naší obci bezesporu stalo Letní kino Svinišťany. Na tuto obtížnou dobu ideální řešení pro ty, kteří chtějí jít do kina, jít mezi lidi, ale nechce se jim do velikých měst.

Předpokladem, aby se tato akce dobře vydařila, bylo nutně hezké počasí a to nám vyšlo! Bylo neuvěřitelné, že ve čtvrtek večer se nedalo venku sedět kvůli zimě a zato v pátek bylo nádherně už od odpoledních hodin až dlouho do noci. To byl první předpoklad dobře vydařené akce. Chvilku po šesté hodině se lidé se židličkami a dekami na zádech začínali scházet u víceúčelového hřiště a proč také ne, vždyť hřiště ve Svinišťanech je ideálním místem na tuto akci. Původně bylo několik návrhů, kde kino udělat a jsme rádi, že právě Svinišťany vyhrály! Firma Kino na kolečkách, která film zajišťovala, si místní areál na tuto akci velice pochvalovala. Po prvním červnovém kině jsme se snažili posunout akci ještě dál, a proto jsme u dalšího představení kina více mysleli i na chuťové buňky každého z nás diváků. Zavezli jsme na loučku gril a posezení, nakoupili hromadu masa a hned to bylo ještě příjemnější! Pivo teklo proudem a do toho nám rodina Kunčíkových grilovala krkovice, kuřecí plátky a klobásy. Než kino začalo, každý si ještě došel pro pivo, víno, popcorny, nebo nachosy a pohodlně se usadil. Setmělo se a kino pod

širým nebem mohlo začít! Byli jsme velice překvapeni a potěšeni velikou účastí jak od místních, tak přespolních. V hojné účasti kina hráli roli i výběr filmu, protože 3Bobule jsou horkou a vyhledávanou novinkou. 3 Bobule měly premiéru v červnu a je to film pro všechny generace včetně větších dětí, kterých tam bylo také spousta. Kino se velmi vydařilo, to nás velice těší a budeme přemýšlet, zda budeme v této akci pokračovat, protože kino Svinišťany už má jméno.

Děkuji všem členům Divadelního spolku Dolany za pořádání této akce. Vážíme si také toho, že nám Obec Dolany vyšla vstříc a tuto akci podpořila, protože bez podpory bychom to nezvládli. Děkujeme i panu Kábrtovi a Fügnerovi za vstřícnost a pomoc ohledně přípravy areálu.

Díky hlavně všem lidem, kteří přišli, udělali si pohodový páteční večer, vždyť to je akce pro vás všechny!

Na závěr jsem poprosil jednatele společnosti Kino na kolečkách pana Tomáše Milbacha o krátký rozhovor, abychom se o nich dozvěděli více.

text Petr Ludvík - předseda DS Dolany

.....

Rozhovor o projektu Kino na kolečkách

Co je Kino na kolečkách a jak vznikl nápad provozovat kino na kolečkách?

Kino na kolečkách je projektem, který nabízí putovní biograf, jako službu pro obce a města. Na mnohých nádherných místech není, z ekonomického hlediska, stálý provoz kina možný, a právě tímto fenoménem se zabýváme. Se spolužáky a přáteli na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích jsme založili Studentské univerzitní Rádio K2. Časem jsme

hledali akci, která by mohla projekt zviditelnit a přinést nové kulturní využití pro studenty. Napadlo mne tedy uspořádat promítání letního kina přímo v kampusu, a tak se zrodil **Letní studentský kinematograf**. To, že by mohl mít nápad úspěch, ukázala hned první projekce titulu "Samotáři", na kterou dorazilo přes 400 diváků. Na konci semestru jsme tak začali pracovat na prvním prázdninovém programu a o rok později se zrodilo Kino na kolečkách, pod kterým jsme poprvé hráli **3. 7. 2014**.

Promítáte po celé ČR, popř. v zahraničí?

Mezi naše klienty patří obce s 80 obyvateli i velká města, jakými jsou kupříkladu Karlovy Vary, Liberec, nebo třeba Kutná Hora. Celoročně tak navštěvujeme celou ČR a není kraj, ve kterém bychom s kinem nehráli. Zaměřujeme se především na Českou republiku, ale nezřídka nás

Nejzajímavější zážitek při promítání

objednají naši sousedé. Ať už jde o Polsko, Slovensko nebo Rakousko.

Máte nějaký zajímavý zážitek s Kinem na kolečkách?

Prakticky každý den hraje sedm kin - každé na jiném místě. Střídá se personál, vše se nakládá, vykládá a během jednoho večera se v hledišti protočí i tisíce diváků. K tomu všemu patří i záchranné noční akce. Nedávno, když kolega zapadl na písčité pláži a nakonec jsme nad rámem museli povolat hasiče.

Nejčerstvější perličkou je jistě Traktor kino. Pro svůj prezentační polní den si nás objednala jedna firma z Rokycan. Přímo na poli jsme postavili produkci kina a večer z pole na promítání přijelo mnoho traktorů, a dokonce i kombajn. Nezapomenu na výraz kolegy, který běžně parkuje automobily do hlediště. Byl tak zaskočený velikostí strojů, že jsme museli ze začátku navigovat ve čtyřech lidech. Ale večerní film stál za to. Na tu atmosféru jen tak nezapomenu (*viz foto*).

Otázka k Našemu kinu ve Svinišťanech, zajímalo by mě, na jak velké plátno se u nás promítalo?

Ve Svinišťanech jsme nasadili plátno 10x5 metrů. Tabulkově je taková projekční plocha určena až pro 700 diváků. Jde o nejčastěji objednávaný model pro letní kino.

Máte i větší promítací plátno?

Naše největší plátno je nafukovací a měří 16 x 9 metrů. To využíváme především pro autokino, které si v poslední době získalo mimořádnou popularitu.

Teď už poslední otázka, jak se Vám líbilo ve Svinišťanech?

Vzpomínám si, jak přišla objednávka pro Svinišťany. S kolegyní jsme si v kanceláři říkali, jak se bude popis místa "na louce za chaloupkou" na plakátu vyjímat. Nakonec ale prostor předčil naše očekávání. Nádherné prostředí nakonec doplnila hojná účast diváků, která byla na první ročník mimořádná! Už nyní se těšíme, že se v hledišti letního kina potkáme v další sezóně!

rozhovor vedl Petr Ludvík

Draci nad vesnicí opět na dolanském hřišti

Liga lesní moudrosti
kmen Tate Osmaka a ZŠ, MŠ Dolany

pořádá
19. ročník
soutěže v pouštění draků

Draci nad vesnicí

9. 10. 2020

od 16 hod.

Dolany hřiště

Hodnotí se vlastní výroba draků, letové schopnosti
a vzhled. Občerstvení zajištěno.

Akce je součástí projektu „Pro všechny“
a koná se za podpory Královéhradeckého kraje
a obce Dolany.

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

— pozvánka na akci —

Tradiční zvěřinové hody v Krabčicích

MS DOLANY
VÁS ZVE NA

ZVĚŘINOVÉ HODY

SPECIALITY: KANČÍ A SRNČÍ
DO VYPRODÁNÍ

MYSLIVECKÁ CHATA - KRABČICE

10.10.
2020
10:00

Pořadatel neodpovídá
za následky epidemiologické situace v ČR

Dýňování pod taktovkou kmene Tate Osmaka

Liga lesní moudrosti - kmen Tate Osmaka

pořádá
Dýňování
30. 10. 2020
v pátek 15:30 hod.
Dolany hřiště

 Zveme všechny z okolí, kteří mají zájem o společné vyřezávání z dýní. Kdo má možnost, dýni i nožik s sebou. Po vyřezání svítilen bude následovat společné rozsvícení.

Akce je určena pro děti, které zvládnou vyřezávání nožem.

Dolanský fotbal: letní příprava i změny v kádru

Před prvním mistrovským zápasem absolvovali dolanští fotbalisté letní přípravu. Během ní se utkali se třemi soupeři. Kuks s přehledem porazili, následně dvakrát shodně prohráli o dva góly s týmy z vyšších soutěží, s Nedelištěm a se Zábrodím. Obě tyto prohry měly podobný průběh, většinu zápasu jsme hráli dobře, soupeře jsme místy přehrávali, vedli jsme, ale ke konci utkání nám došly síly a z důvodu nedostatku hráčů jsme těmto týmům podlehli. Nutno dodat, že morálka týmu nebyla nejlepší. Ohledně docházky bych rád pochválil Sedláčka, Bergera, Renfuse, Lhotského a Macha, kteří jdou ostatním příkladem.

Také doufám, že budeme těžit ze šíře kádru, kdy do našeho týmu přišly na hostování či přestupy posily Jaromír Renfus (Náchod-Babí), Vojta Bílý a Petr Hanuš (Velká Jesenice), Vojta Vejvoda a Artur Musil (Jaroměř) a dospělý fotbal začíná hrát i místní mladý nadějný hráč Matěj Lemberk.

S prvním mistrovským zápasem proti Rasoškám byla ale situace lepší. Před utkáním se hráči sešli včas, a tak jsme mohli udělat přípravu jak taktickou, tak kondiční. Derby s Rasoškami začalo dobře, drželi jsme míč na kopačkách, soupeře jsme k ničemu nepouštěli, bohužel jsme ale zahazovali i ty nejvyloženější šance. Vše se zlomilo po prvním vstřeleném gólu Romana Ulrycha. Následoval gól z penalty, kterou proměnil Kvaček. Do přestávky se konečně prosadil i druhý útočník Sedláček, a tak se šlo do šatny za stavu 3:0. Během poločasu bylo kladeno hráčům na srdce, aby zápas jen nedohrávali, že ještě není konec, a tak se i stalo. Soupeře jsme do ničeho nepouštěli, dále jsme si vytvářeli pěkné šance, chvílemi i pěknou kombinační hru a naši útočníci se pěkně

rozstříleli, Ulrych vsítil 3 góly, kapitán Sedláček dokonce pět! Jedinou kaňkou na zápase byla další neproměněná penalta Kvačkem v druhém poločase a inkasovaná branka po chybách obránce a gólmana.

Další soutěžní duel nás zavedl do Mezilesí. Na hřišti týmu, který hrál minulou sezonu okresní přebor, jsme si vypracovali vedení 4:1, třikrát se trefil nezastavitelný Sedláček. Soupeř dvěma góly v závěru utkání zdramatizoval, cennou výhru jsme ale udrželi. Zajímavostí je, že rozhodčí museli zápas kvůli bouři přerušit.

I když se nám vstup do nové sezony povedl, „jedna vlašťovka jaro nedělá“ a je potřeba nejenom letět dále na vítězně vlně, ale i pokračovat v dobrých výkonech i v příštích zápasech. Upozornění pro fanoušky - všechny domácí zápasy hrajeme tradičně v sobotu.

Dolanský fotbalový podzim 2020

29. 8.	Dolany - Rasošky	9:1
5. 9.	Mezilesí - Dolany	3:4
12. 9.	Dolany - Meziměstí B	4:1
19. 9.	Křinice - Dolany	5:3
26. 9.	Dolany - Otovice	8:1
3. 10.	Dolany - Heřmánkovice	16:00
10. 10.	Rasošky - Dolany	15:30
18. 10.	Božanov - Dolany	15:30
25. 10.	Meziměstí B - Dolany	14:30
31. 10.	Dolany - Mezilesí	14:00

• • • • • text Josef Cipra - trenér Dolan
foto Petr Zálíš

Svinišťanské loučení s prázdninami

Poslední srpnovou sobotu SDH pořádal dvě akce, kterou se školáci i dospělí rozloučili s létem a s prázdninami. První akcí byly tradiční dětské rybářské závody, druhou pak vyzna-

Dětské rybářské závody

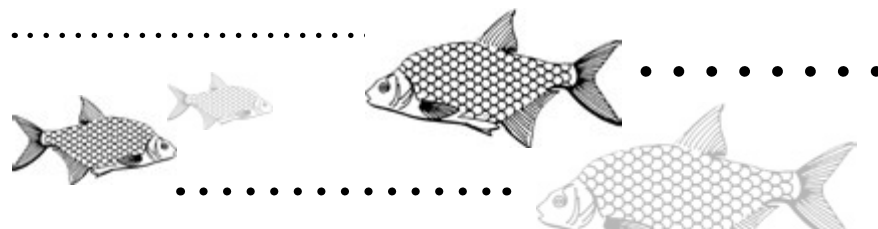
Malých rybářů se srpnových závodů v doprovodu dospělých zúčastnilo celkem deset. Snad byli kapři a další ryby a rybky v rybníce překrmení nebo je předem varoval vodík Michal, pán nad vodním královstvím na svinišťanské návsi, ryby neměly o nahozené návnady zájem. Navzdory tomu bylo několik závodníků úspěšných a tak organizátoři soutěže po přesném měření jednotlivých úlovků mohli vyhlásit výsledky.

menání členů sboru při příležitosti 135 let založení SDH spojeného s večerním sousedským posezením pod pergolou u chaloupky.

Vítězové rybářských závodů obdrželi ceny dle vlastního výběru a i ostatní malí rybáři dostali pěkné ceny. Žádný z dětí neodešel zklamaný, párek v rohlíku a malinová limonáda chutnala všem a tak se tato akce pořádaná zástupci svinišťanských hasičů vydařila! Děkujeme!

text Blanka Dvořáčková, foto Jan Vít

- 1. místo: Červený Jaroslav** (4 kapři, celkem 208 cm míry)
- 2. místo: Linhart Vincenc** (2 kapři, celkem 83 cm míry)
- 3. místo: Podzimek Pavel** (1 kapr, celkem 42 cm míry)
- 4. místo: Radil Filip** (1 kapr, celkem 35 cm míry)

135 let založení Sboru dobrovolných hasičů ve Svinišťanech

29. srpna v odpoledních hodinách si členové místního sboru a jejich rodinní příslušníci připomněli 135. výročí založení. Slavnostního předání a vyznamenání dlouholetým členům sboru byli přítomni i hosté: pan Jiří Škvrna za OÚ, pan Ladislav Karban za okrsek. Vyznamenání obdrželi P. Andrejs, L. Fúgner a J. Martinec.

Andrejs Pavel - Medaile sv. Floriána

Fúgner Ladislav - Čestné uznání krajského sdružení hasičů

Martinec Jaroslav - Medaile za mimořádné zásluhy

Vyznamenaným členům sboru blahopřejeme a všem členkám a členům svinišťanského sboru děkujeme za dosavadní práci.

Důstojného a komorního průběhu slavnostní akce se zúčastnilo 40 osob. V podvečerních a večerních hodinách následovalo příjemné posezení pod pergolou u chaloupky. Všichni povyprávěli a zavzpomínali nejen na akce hasičů. Pivo bylo správe chlazené a maso z kýty na roštu, připravené pány Dvořáčkem a Fúgnerem, vynikající. Podávalo se i limo, káva a něco sladkého k zakousnutí od místních žen. Příjemný večer se vydařil a děkujeme všem, kteří se o jeho zdárný průběh zasloužili.

text Blanka Dvořáčková
foto Tomáš Fúgner a Jan Vít

.....
.....

„To je zlaté posvícení, to je zlatá neděle...“

Zpívá se v lidové písničce. Nejednen z vás, čtenářů, si možná tuto píseň zanotuje. Kde a kdy se zrodila tradice lidového posvícení? První posvícení bylo drženo v 10. století před naším letopočtem za židovského krále Šalamouna při příležitosti vystavění a zasvěcení velkolepého chrámu bohu Jahvemu. Tento král, známý svojí moudrostí, podle pověsti uspořádal tehdy velkou hostinu. Křesťanský středověk na Šalamouna navázal a vytvořil tak církevní tradici. Ve vesnici, ve které byl dostavěn a vysvěcen nový kostel, se konala velká slavnost. Věřící věnovali „svému“ kostelu hodně peněz. Byl to totiž „jejich„ kostel a při jeho stavbě se také hodně nadřeli. Proč by se tedy nepobavili, proč by nehodovali a proč by je nenavštívili jejich přátelé a známí z okolních vesnic? Kostely byly dostavovány na jednotlivých místech v různých měsících kalendářního roku a tak byl vždy důvod k oslavě. Až císař Josef II. sjednotil posvícení v celé monarchii. Posvícení se měla konat po svátku sv. Havla, tedy třetí neděli v říjnu. Důvod byl jasný: Lidé se bavili a pracovní morálka upadala. Lidem milovaný císař nepočítal s tím, že poddaní ho poslechnou, ale tradici posvícení ve svých vesnicích stejně zachovají. Lidové posvícení je spojeno s několikadenním hodováním. „To je zlaté posvícení, to je zlaté pondělí, máme maso a zas maso jako včera v neděli“ pokračuje píseň. Posvícení bylo nejoblíbenější svátkem vesnického člověka. Sklizeno obilí,

mouka namleta, zásoba vajec nachystána v komoře, zralé švestky na povidla, nový mák do buchet a koláčů, vykrmené husy a kachny... V hospodě posvícenská tancovačka, v pondělí se v hospodě držela při muzice tzv. zlatá hodinka. V období novověku a moderních dějin již lidé neznají počátky vzniku posvícení spojené s křesťanstvím. Posvícení se v našich vesnicích však stále drží. K nedělnímu obědu se zvou příbuzní a přátelé. Přejme si, aby se tato krásná tradice zachovala i v dalších generacích. Přejme si, aby lidé žili ve vzájemné soudržnosti. Tradice předků bychom měli udržovat a ctít. Je v nich naše lidová kultura a velký kus historie.

text Blanka Dvořáčková

Král Šalamoun: Autor: Pedro Berruguete – Web Gallery of Art: Obrázek Info about artwork, Volné dílo, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6637096>

posvícení historie: <https://cesketradice.cz/posviceni-puvod-a-historie/>

posvícení v regionech: <https://cesketradice.cz/posviceni-puvod-a-historie/>

Posvícení za mého mládí

Je pátek odpoledne. Vracím se domů ze školy. Nevracím se krokem, ale utíkám k nám domů na kopec. Na zápraží sedí všechny tři kočky a olizují se. Z okna kuchyně se line vůně. Je pátek odpoledne a moje maminka je dnes doma. Vzala si v zaměstnání dovolenou. Od rána se otáčí v kuchyni. Dvě dlouhá žehlící prkna jsou položena přes kuchyňské židly, na nich čistý papír a na něm se na mě smějí desítky a desítky čerstvě upečených posvícenských koláčů. Tvarohových, makových, povidlových. Povidla si maminka vařila sama. Švestková a jablečná. Na stole se na talířích pýchou dmou tři třené nadýchané bábovky. Usedám na malou stoličku u kamen a ochutnávám ty malé koláče, které se rozplývají na jazyku.

Je sobota. Maminka sedí na dvoře na židličce, ve staré zástěře, ústa přikrytá šátkem. Velký škopek, v něm zaříznutá husa a maminka škube a škube peří. Je to její práce. A velký úklid a zametení dvora. My děti pomáháme. Večer je v místní hospodě tancovačka pro dospělé.

Přišla neděle. Třetí neděle v září. Rozložený stůl pokrytý bílý ubrusem. Hosté přicházejí. Knedličková polévka s nudlemi, pečená husa s knedlíkem a se zelím. Dospělí pijí pivo, my děti „červenou“, limonádu. Dodnes cítím její vůni a chuť malin ukrytých v bublinkách. Po sváteční kávě a koláčích dospělí odpočívají. Oblékám si bílé punčocháče, „lepší“ botky a parádní šaty. Rodiče se také obléknou do slavnostního. Všichni, i s hosty, odcházíme do vsi dolů k hospodě. Před ní, na volném prostranství, se na houpačkách houpají místní i cizí děti. Ti starší okukují střelnici, odkud se ozývá hlasitá hudba. Ještě večer, když usínám, se houpu - houpy houpy houp... Druhý největší zážitek z posvícení po maminciných koláčích!

Je pondělí odpoledne. My děti vystupujeme z autobusu, který nás přivezl ze školy. Otevřenými okny se ven z hospůdky line zpěv, hudba a hlasy. Nakoukneme zvědavě dovnitř. Tančící páry se točí v kole. Utíkám domů. Maminka ani dnes není v práci. Za stolem sedí nová návštěva. Staříčká teta, která vychovala mého osiřelého tátu, se svými pravnoučaty. Na stole na talířích bramborový salát a řízek! Třebaže jsem byla na obědě ve školní jídelně, neodolám! Kočky sedí v okně a mlsně nakukují do kuchyně a nám ke stolu. Z vyprávění nás vytrhne hlasitá hudba. No ano, je přeci svátek svaté Ludmily, tatínek zaplatil muzikantům a ti jdou domů mamince zahrát! Nezapomenou na její úsměv a úsměvy hudebníků. Obracejí do sebe nalité malé panáčky, zakousnou se do koláčů a vracejí se zpátky do hospody, aby hráli tanečníkům až do tmy...

Zlatá hodinka končí. Je u konce i svinišťanské posvícení... Dlouhá desetiletí uplynula od dětského prožitku, který mám stále v paměti. S léty se změnil charakter posvícení v naší vesnici, ale vím, že starousedlíci tuto tradici stále drží. Již dlouhá léta se v sobotu lidé baví u hudby před chaloupkou, ve které v pondělí od pozdějšího odpoledne drží i zlatou hodinku. Letos tomu však bylo jinak. Vzhledem k šíření koronavirové nákazy se tradiční posvícení nekonalo. Ale vím, že v rodinách se pekly koláče a dospělé děti a příbuzní přijeli na posvícenský oběd. A to je dobře. Za rok, o posvícení, se v chaloupce zase všichni ze Svinišťan sejdem. A přijdou i přátelé a známí. I vy, z ostatních částí Obce, přijďte, jste srdečně zváni na posvícení ve Svinišťanech v sobotu před třetí nedělí v září!

text Blanka Dvořáčková, foto soukromý archiv autorky

Do pamětní knihy Svinišťan před 100 lety zapsal tehdejší kronikář

Rok 1920

5. října usneslo se volební zastupitelství aby se vykácely vrby jež stály na obecních pozemcích a náležely různým majitelum, ovocné stromy jako ořechy, za poplatek do obecní pokladny. Současně mají se vysazovati stromy ovocné na prázdných místech. Obec po vykácených vrbách dostala zcela jiný vzhled.

15. února prováděno sčítání lidu v Republice a napočteno u nás 213 obyvatelu. Z těchto 157 náboženství Římskokatolického 1 evangelík, 5 bez vyznání a 50 nové církve československé.

23. srpna byl přiděl trávy na panských lukách, přiděl dostal jen ten kdo neměl více než 4 ha. svých luk a polí dohromady. Přiděl na 6 roku po měřici neb půle, cena se platila dle bursy. Přiděl dostali tito občané: 1. Bareš Jos., 2. Hrdlička Václ., 3. Kraják Jos., 4. Kraják Ad., 5. Valtera V., 6. Vlček Jan, 7. Saidl Vil., 8. Jánský Jan, 9. Tulman Jos., 10. Šulc Kar., 11. Nývlt Kar., 12. Mojžíš Jos., 13. Lesk Jos., 14. Bílý Jos., 15. Kleprlík Jos., 16. Jackevič Štěpán, 17. Hamplová Anna, 18. Mertlík Jos., 19. Hofman Jos., 20. Lexa Ant.

27. září přišlo do nuceného prozatímního pachtu panské pole a sice u ovčína k Sebuči : Hrdlička Fr. 38 aru, Tulman 34 aru, Nývlt 34 aru, Bílý 34 aru, Kraják Jos. 34 aru, Lexa 19 aru, Seidl (který zemřel) a tomu celkem 38 aru

Na Kamenci: Vlček Jan, Jánský, Mertlík, Tulman, Jackevič, Valtera, Mojžíš, Hampl Jan, Šulc Kar., Hladík Vil., Šramar Jan (z Třebešova).

- Toho roku přikvapila zima velká, takže čekanka a brambory řepa zamrzly a dobývali se teprve zjara

- Toho roku byl předepsán kontingent státu naší obci následující: 30 q. pšenice, 124 q. žita, 80 q. ječmene, 10 q. ovsa

- Ve válce zakoupil p. Jos. Ducháč rolník příbytek čp. 17 od B. Šrutkové za 800 K. Ve válce byli ubytovaní tam uprchlíci z Haliče židi. Nyní tam jest zahrada. Chalupa stála proti host. p. Bareš na rohu.

22. prosince: zavraždil ve svém domku v blízkém Třebešově u kostela Jos. Matěna vdovec u něho bydlící jeho hospodyně. Vraždu spáchal večer o 6. hod. ve světnici a ukryl ji. Když bylo podezření v chlévě pod žlab. Když byli prohlídky tak ji po několika dnech odvezl do kompostu na panské pole „Michálkovské,“ kde teprve při rozvážení kompostu na to dělníci přišli byla již hodně setlelá. Podezřelý Matěna byl usvědčen z vraždy a v Hradci Králové odsouzen k smrti provazem – trest změněn v doživotní žalář. Při psaní těchto poznámek se dovidám že zemřel ve vězení. Zavražděná se jmenovala Ana Tyfová z Prorubí obchodnice máslem, vejci a p.

Doslovný přepis zápisu: Blanka Dvořáčková

.....

osobnost z historie

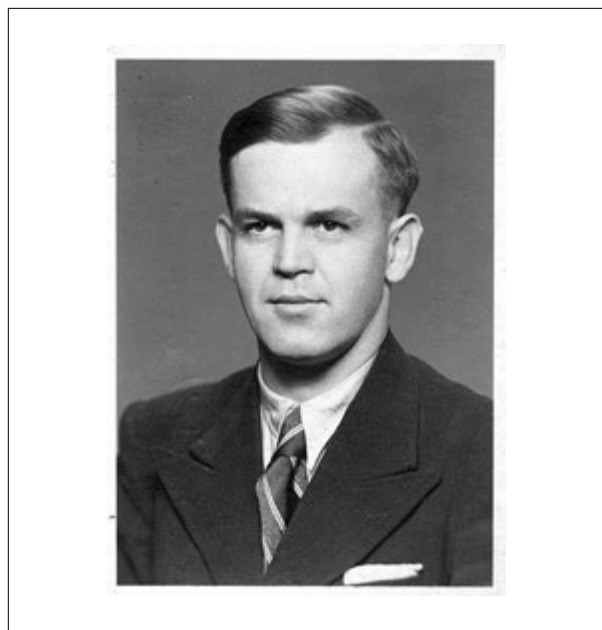
Doba, která nebyla lehká a hrdina, o kterém téměř nevíme

27. května 1942 byl spáchán atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Příprava, průběh atentátu a jeho důsledky nejsou neznámé. Smrt sedmi parašutistů, kteří se na atentátu podíleli, zdecimování československého odboje, vypálení obcí Lidice a Ležáky, poprava stovek našich občanů po vyhlášení stanného práva. Za důsledek považujeme i fakt, že Britové v přímé návaznosti na atentát odstoupili od dohody podepsané v Mnichově na podzim v roce 1938 a přislíbili naší exilové vládě obnovení poválečného Československa v jeho předmnichovských hranicích.

Pan Vojtěch Ludvík z Dolan (24. 5. 1908 - 25. 11. 1943)

Pan Vojtěch Ludvík se narodil 24. května 1908 a pocházel z rolnické rodiny v Dolanech čp. 15. Nevěnuje se hospodářství jako jeho rodiče a bratr Václav, ale odchází na čtyři roky do Bechyně, kde se vyučil keramikem. Odtud jeho cesta vede do Ostravy, aby získal praktické zkušenosti v oboru. V tomto městě ho v březnu 1939 zastihlo obsazení území tzv. 2. republiky vojsky německého wermachtu. Vzhledem ke svým schopnostem a navzdory mládí byl zařazen na pozici vývojáře v oboru. V Ostravě se zapojil do protinacistické činnosti jedné z odbojových organizací. V době heydrichiády byl zatčen a dlouhé měsíce trávil v ostravské vazební věznici. Odtud byl převezen do vězení ve Wroclavi, kde byl 25. listopadu 1943 popraven gilotinou. Rodině v Dolanech přišla stručná písemná informace o jeho smrti s požadavkem o proplacení jeho pohřbu. Ten zaplatil jeho bratr Václav, který po válce jako člen Protifašistických bojovníků odjel do Wroclavi a pátral po smrti svého bratra. Vzhledem k poválečné situaci byla jeho snaha marná.

Pan Luděk Ludvík z Dolan pokračoval v pátrání po osudu svého strýce. Ve Wroclavi navštívil dokumentární středisko v bývalé věznici v ulici Pod vale 28 a v archivu dohledal zápis o popravě svého strýce, jehož ostatky nebyly dosud objeveny.

fotografie z archivu p. Lud'ka Ludvíka

- portrétní fotografie V. Ludvíka
- tvorba V. Ludvíka jako památka (keramika: glazovaná soška kohouta, popelník)
- archivní zápis o popravě Vojtěcha Ludvíka

WYKAZ
CZECHÓV ZGILOTYNOWANYCH
W WIEZIENIE WROCLAWSKIM PRZY UL.
KLECZKOWSKIJ 31
V LATACH 1939 - 45

Zpráva z archivu:

Pod č. 170 Ludvik Vojtek, keramik, 25. 11. 1943,
18, 43, Mhr Ostrau,

24. V. 1908 Dolan

Stal se jako mnoho mladých lidí obětí nacistických tyranů

Pan Vojtěch Ludvík, dolanský rodák, byl jednou z obětí nacistických tyranů a pro současné generace hrdinou, o němž tak málo víme. Patřil mezi stovky mladých lidí, kteří se zapojili do činnosti odbojových buněk proti fašistickému uchvatiteli a za svobodu dalších generací našeho národa položil život. V jaroměřském gymnáziu před vchodem do vestibulu mu byla odhalena pamětní deska.

Děkuji panu Luďkovi Ludvíkovi, že se zabýval osudem svého strýce a poskytl mně důležité informace o hrdinovi z obce Dolany, o kterém jsme tak málo věděli.

S hlubokou úctou se klaním památce pana Vojtěcha Ludvíka.

text Blanka Dvořáčková

/zdroj: písemný a fotografický materiál: pan Luďek Ludvík/

fotografie z archivu p. Luďka Ludvíka

*- budova bývalé věznice, nyní dokumentární středisko a archiv - Wrocław (Polsko)
- pohled na věznici (zdroj <https://www.wroclaw.pl/nieznany-wroclaw-za-kratami-wiezienia-przy-kleczkowskiej>)*

Pověst o kostlivci u sochy sv. Jiljí

Na rozhraní katastru Chvalkovic a Dolan stojí mezi mohutnými kaštaný socha sv. Jiljí. Tomuto místu se po celé generace lidé v nočních hodinách vyhýbali. Báli se setkání s postavou ze záhrobí – báli se kostlivce. Proto raději tovaryši, kramáři a další pocestní hledali nocleh ve Chvalkovicích u některého sedláka či v místním panském pivovaře. Odvážný byl František Bílý ze Svinišťan čp. 33, který se jako mladík o půlnoci vracel z Brzic po silnici k Sebuči. Ve chvíli, kdy míjel sochu sv. Jiljí, spatřil šklebícího se na něho ohyzdného kostlivce. V děsu a panice se František dal na útěk. Neohlížel se za sebe, jen slyšel hrozivý kostlivcův chechtot. Nejen ve Svinišťanech se o příhodě mladíka Bílého vyprávělo za dlouhých večerů a o přástkách.

Tento příběh v roce 1861 zaznamenal řídící učitel František Kafka podle vyprávění samotného Františka Bílého. Zda ještě někdo někdy také spatřil kostlivce, nevíme. Možná, že se od té doby již nenašel další odvážný člověk, který by v nočních hodinách po silnici okolo sochy sv. Jiljí šel.

text Blanka Dvořáčková, foto Jiří Plek

Svatý Jiljí: <http://krelow.farnost.cz/svaty-jilji/>

<https://www.arcimboldo.cz/cs/aukce/stare-evropske-umeni/svaty-jilji-aegidius>

Kdo byl svatý Jiljí?

Svatý Jiljí byl mnich a poustevník. Ve středověku patřil mezi nejoblíbenější světce a své místo zaujímal mezi Čtrnácti svatými pomocníky. Podle legendy se narodil v Athénách bohatým rodičům. Od dětství se u něho projevovaly sklony k dobročinnosti. Po smrti rodičů majetek rozdál chudým a stal se poustevníkem. Je patronem kojících matek, tělesně postižených, žebráků, kovářů a skotského města Edinburgh. Poskytuje přímluvu za nemocné epilepsií, rakovinou a duševních poruch. S jeho svátkem 1. září je spojeno hodně pranostik, např.: *Svatý Jiljí své počasí pevně drží. O svatém Jiljí jdou jeleni k říji.*

text Blanka Dvořáčková

©
2020
Obec Dolany